

en Forbedring af Arbejdsløshedsforholdene ved at forsøge paa at faa Folk flyttede fra Byerne ud til Landet. Der er et andet Omraade, hvor der maaske vilde kunne vindes noget, nemlig netop gennem det Forslag, som den højtærede Landbrugsminister forelagde, før jeg fik Ordet, Forslaget om at skaffe Jord til Landarbejdere og gøre det muligt for dem, der ere fødte paa Landet og i mange Aar have været beskæftigede med Landbrugsarbejde, men saa ved en eller anden Lejlighed ere flyttede ind til Byerne og i nogle Aar have arbejdet ved industrielt Arbejde der, at komme ud paa Landet igen og faa Jord at dyrke der under nogenlunde gunstige Betingelser. Det er en Vej, som i alt Fald i nogen Udstrækning er anerkendelsesværdig, og det glæder mig, at Ansørgernes Antal har været saa stort, som Tilfældet har været. Paa den anden Side beklager jeg, at vi ikke have haft de fornødne Midler til Disposition til at imødekomme alle disse Ansøgere. Imidlertid nytter det sikkert ikke at hænge sig i disse Foranstaltninger, som jo kunne være meget gode, og som hver især kan bidrage noget til Lindring af de slette Vilkaar. Men det, der i Øjeblikket maa samle Interessen, er Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade det er muligt at lindre den Nød, som paaviselig findes i mange Tusinde Arbejderhjem. Den eneste Mulighed forekommer mig at være den, at det offentlige, Stat og Kommune, træder hjælpende til og yder den Haandsrækning, som er nødvendig, indtil de bedre Tider oprinde. Og lad os saa, naar de bedre Tider komme, forsøge at etablere andre Forhold end dem, der nu eksistere. At begynde med en Henvisning til Udveksling af Arbejds kræfter, Tilvejebringelse af Jord til Landarbejdere o. s. v. just nu, da de arbejdsløse trænge til Mad, det nytter uhyre lidt. Jeg haaber derfor, man velvilligst vil samle sin Interesse særlig om de Forslag, vi have tilladt os at forelægge.

Jeg minder sluttelig om, at Arbejderne i ikke saa ringe Udstrækning selv have bragt Ofre til Lindring af Nøden blandt de arbejdsløse. Det sidste Regnskabsaar, for hvilket der foreligger Regnskab, viser, at der indtil 1909 er udbetalt igennem Arbejdernes egne Organisationer et Beløb af 727,830 Kr. 75 Ø. til arbejdsløse. Dertil kommer den Virksomhed, der er udøvet af de arbejdsløses Kontor sidste Aar, og hvor igennem der er tilvejebragt omkring $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Altsaa henved 1 Mill. Kr. er paa et Aar tilvejebragt her i Landet sær-

lig ved Arbejdernes egne Bidrag til Lindring af Nøden hos arbejdsløse. Trods denne betydelige Offervillighed er der dog megen Nød til Stede, og den Glæde og Interesse, hvormed de arbejdsløse have betragtet denne Lov, som vi kort kalde Lov om fortsat Hjælp, vise, at der trods den store Hjælp, Arbejderne selv yde deres arbejdsløse Kammerater, er Trang til betydelig videregaaende Foranstaltninger. Jeg beder derfor ærede Medlemmer være saa velvillige at støtte disse Bestræbelser for at holde de arbejdsløse fri af Fattigvæsenet. Husk, at det er uden egen Skyld, at de arbejdsløse gaa om uden Arbejde, og husk, at den uhyre ekstraordinære Arbejdsløshed paa tredje Aar sidder til Højbords hos Arbejderne og synes at holde sig der! Husk, at Pantelaanerne efterhaanden have modtaget de arbejdsløses Klæder og Indbo, at Hjemmene i høj Grad ere lagte øde, at Familielivet ødelægges under disse triste Forhold, at Børnene gaa til Grunde, og at der breder sig Had og Bitterhed hos de Folk, der lide under Arbejdsløsheden! Dette forekommer mig at være ret nærliggende, naar Familieforsørgeren Dag efter Dag, Uge efter Uge, Maaned efter Maaned, gaar rundt fra Arbejdsplads til Arbejdsplads uden at finde Beskæftigelse, og naar han ser, at Hjemmet lægges øde, og ser det ene Stykke Tøj og Indbo efter det andet gaa til Pantelaaneren, uden at han har nogen som helst Udsigt til at holde sine Børn, sin Hustru og sig selv klar af den værste Nød. Det forekommer mig da at være forstaaeligt, at der avles Bitterhed imod det Samfund, under hvilket en saadan Tilstand kan være raadende. Jeg beder derfor Regeringen og Lovgiverne om at være med til atter i Aar at række en hjælpende Haand til de arbejdsløse, helst i større Omfang, end det lykkedes ved Foranstaltningerne i Fjor.

Indenrigsministeren (P. Munch): De to Lovforslag, der her foreligge paa en vis Maade til Fornyelse, bleve jo behandlede i Fjor, da de bleve vedtagne, ganske vist i en noget afvigende Skikkelse. De vare da af en ganske ekstraordinær Karakter, beregnede paa at være foreløbige Love. Det er jo imidlertid, desværre kan man sige, ganske utvivlsomt gaaet saaledes, at de ekstraordinære Tilstande, som bestod i Fjor, og som den Gang foranledigede Rigsdagen til at vedtage Love af denne Karakter, bestaa vedblivende. Der er i Danmark for Tiden en overor-